

Страни и домаћи инвеститори

➤ **„SHP Целекс“**

Стратешки инвеститор „Есо invest“ из Словачке 2001. године постао је већински власник капитала (65,0%) и почев од 2002. године започео је уговорена улагања, која је у потпуности остварио (17,5 милиона КМ). На годишњем нивоу остварује вриједност извоза, која је већа од половине укупног извоза бањалучке привреде. Основна дјелатност је производња папира у хигијенске сврхе и његова прерада у финалне производе (тоалетни папири, марамнице и салвете). SHP Group (Slovak Hygienic Paper Group) је међународна компанија, која удружује групу произвођача и трговачких друштава из области целулозно-папирне индустрије. SHP Group чини 8 компанија у 6 земаља Европе с годишњим прометом од 120 милиона евра. У три производна предузећа SHP Group годишње произведе 105 хиљада тона папира. SHP Group активан је члан European Tissue Symposium (ETS).

➤ **„Витаминка“**

„Kreis-Industriehandel AG“ из Базела постао је 2002. године већински власник (66,35%) и оставрио улагања у обнову производних погона у износу од 10.150.000 КМ. Након инвестирања у погоне, уведени су међународни стандарди из система квалитета и у области контроле и безбједности хране HACCP. Годишњи обим производње од 20.000 т готових производа пласира се и на инострано тржиште, посебно у земље Европске уније.

➤ **„Јелшинград-Livar-Ливница челика“**

Почев од 2005. године већински власник „Livar“ из Горице (43,04%) остварио је уговорено инвестиционо улагање (10.300.000 КМ) и покренуо производњу челичних одливака, уз ангажовање 230 радника. Од укупне производње, 92% је намијењено страним тржиштима (највише у Француску, око 65%, а затим Италију, Мађарску, Њемачку, као и у сусједне државе).

➤ **„Бањалучка пивара“**

Већински власник „Altima Global Special Situations Fund Ltd. из Велике Британије (53,81%) замијенио је 2007. године сву технолошку опрему (7.800.000 КМ) те 2009. године набавио савремену опрему за паковање пива. Остварује годишњи обим производње од 300.000 hl пива, а асортиман производње је проширен и извози се у земље Европе и Америке.

➤ **Фармацеутско-хемијска индустрија „Хемофарм“**

Купујући 2006. године 67,27% капитала „Чајавец-Системи управљања“, „Хемофарм“ је почев од 2007. године остварио значајне инвестиције у развој нових технологија (2.298.100 КМ) и од 2008. године повећао свој власнички удио на 95,31% капитала, реализујући 2009. године другу фазу проширења производње фармацеутских производа. Од укупне годишње фармацеутске производње у Бањалуци, 80% је намијењено извозу.

➤ **„Фабрика дувана“**

Након што је ДОО „Антонић трејд“ из Лакташа путем међународног тендера 2006. године купио 55% државног капитала, а није испунио обавезу инвестирања у периоду од три године укупно 4,77 милиона КМ, раскинут је уговор о продаји. Након што је 2013. године

одобрена продаја Фабрике дувана бугарском холдингу „Bulgartabac“, нови власник је у 2014. години уложио 8 милиона евра за нагоградњу производних погона и складишта. Годишња производња износи око 1.000 тона цигарета.

➤ **„Телекомуникације РС“**

Након извршене приватизације 2007. године, када је „Телеком Србије“ постао већински власник (65,0%), извршена су значајна улагања у развој телекомуникационих капацитета на подручју града, у мобилну телефонију, у информационе технологије и у магистралну транспортну мрежу. Према плану инвестиционих улагања, стратешки инвеститор је 2008. године уложио 50 милиона евра, а у цијелом петогодишњем периоду 344 милиона евра. Телеком РС је један од три национална телеком оператера на подручју БиХ, који запошљава преко 2.000 радника. Има око 2 милиона корисника свих услуга.

➤ **„Нестро Петрол“**

Непосредним одабиром купца, 2007. године извршена је продаја већинског капитала три предузећа у јединственом поступку (Рафинерија нафте Брод, Рафинерија уља Модрича и „Петрол“ Бањалука) руској компанији „Њефтгазинкор“. Обавеза инвестирања у сва три предузећа извршена је 2008. године у износу од око 2 милијарде КМ (979 милиона евра). Сврстава се међу највеће регионалне компаније за промет нафте и нафтних деривата, с производњом и прерадом нафте у Рафинерији Брод. Запошљава око 640 радника.

➤ **Глас Српске**

Конзорцијум „Интеграл инжињеринг“ Лакташи и „Дневне независне новине“ путем тендера купио је 2008. године већински капитал „Гласа Српске“, „Графике“ и „Трговине“ и у модернизацију производње уложио током 2009. године 4.350.000 КМ, а нова штампарија у маховљанима отворена је 2010. године.

➤ **„Нова ДИ Врбас“**

ПП „Нискоградња“ Лакташи купило је 2007. године у стечајном поступку имовину ДИ „Врбас“ по цијени од 18.185.000 КМ. Већински власник је 2008. године инвестирао у санацију објеката, ремонт опреме и покретање производње 12,5 милиона КМ. „Нова ДИ Врбас“ организована је у пет производних цјелина (примарна прерада дрвета, фабрика фурнираног намјештаја, фабрика тапацираног намјештаја, фабрика масивног намјештаја и унутрашње опремање објеката), у којима је запослено око 400 радника. Уз квалитетан производни програм, предузеће се враћа на домаће и инострана тржишта. Од укупне производње, 90% је намијењено страним тржиштима (највише у Њемачку и Италију).

➤ **„Житопродукт“**

Имовину „Житопrodukта“ у стечајном поступку купила је 2012. године по цијени од 1,9 милиона КМ фирма „Бојанић“ из Бугојна, која је, након ремонта машина покренула млинску производњу. Пуштени су у функцију силос капацитета 15.000 тона, млин капацитета 100 тона те линија складиштења брашна, чиме се брашно „Житопrodukта“ вратило на домаће тржиште. Новембра 2015. године бањалучка „Житопека“ д.о.о. купила је имовину бањалучког „Житопrodukта“ од фирме „Бојанић“ и реализовала значајна улагања у санацију и опремање погона, лабораторије, транспортног система, жељезнице, система набавке сировина, проширење асортимана производа и модернизацију паковања.

Савремена индустријска пекара отворена је на простору од 3.500 m² те је, уз већ раније покренуто млинску индустрију, заокружен комплетан производни процес брашна и пекарских производа.

➤ **„ФАМ-Јелшинград“**

Након што је послје неколико неуспјелих међународних тендера за продају 60,33% државног капитала, Влада РС 2010. године купила имовину „ФАМ-Јелшинград“ по цијени од 8.263.620 КМ и уз обавезу провођења стечајног плана, 2011. године фирма је регистрована као АД „Нови Јелшинград“. Новембра 2011. године Влада РС је донијела одлуку о продаји имовине предузећа „Нови Јелшинград“ непосредном погодбом за 6,85 милиона КМ бањалучкој компанији ГП „Крајина“, уз обавезу новог власника да у сљедеће три године инвестира 3 милиона КМ, запосли најмање 120 радника и задржи основну дјелатност.

➤ **РК „Боска“**

Октобра 2008. године 58,52% државног капитала РК „Боска“ продато је конзорцијуму „Делта-Зекстра“ из Србије поступком непосредног одабира купца од стране Владе РС по продајној цијени од 3 милиона евра (5.867.400 КМ) и уз обавезу већинског власника да инвестира у реконструкцију РК „Боска“ 3 милиона евра. Септембра 2010. године завршена је реконструкција и санација објекта Робне куће „Боска“, у коју је уложено 3 милиона КМ.

➤ **„Тржница“**

Путем лицитације 2003. године извршена је продаја 21,17% капитала „Тржнице“, да би се путем трговања акцијама на берзи власничка структура измијенила, тако да је сада 90,0% капитала у власништву МГ Минд. У унапређење тржничке функције уложено је од 2005. до 2007. године 17 милиона КМ (завршена обнова и надоградња објекта Градске тржнице, те изграђен анекс зграде Градске тржнице (укупно 16 хиљада m²).

➤ **„Ciambella International“**

Новембра 2015. године понуђен је на продају Мотел „Интернационал“ Бањалука, с пратећим, приземним, помоћним, пословним објектима и с припадајућим уређеним грађевинским земљиштем. Шпедитерска компанија „Ciambella“ export-import д.о.о. Бањалука купила је Мотел "Интернационал" од бањалучке фирме Мотел „Интернационал“ а.д. по цијени од 1,1 милион евра. Предвиђено је да нови власник Мотела „Интернационал“ изврши улагање од најмање 10 милиона КМ у изградњу луксузног хотелског комплекса „Ciambella International“. Након преузимања мотела, обављена су одређена геолошка испитивања терена и утврђено стање хортикултуре око старе зграде мотела.